

Provinciale Staten van Noord-Holland

Haarlem, 25 februari 2020

Onderwerp: Vergadering MRA-Regiegroep

Kenmerk: 921516-1371788

Bijlagen: 8

1. Inleiding

Op 3 april 2020 zal de halfjaarlijkse vergadering plaatsvinden van de Regiegroep van de Metropoolregio Amsterdam (MRA). PS wordt voorgesteld kennis te nemen van de vergaderstukken die aldaar voorliggen, en wensen en opvattingen desaangaande naar voren te brengen. Die kunnen vervolgens door de vertegenwoordigers namens de provincie Noord-Holland in deze vergadering van de Regiegroep worden ingebracht.

De Regiegroep zal spreken over Invest-MRA en over het nieuwe beleidskader Europa en Internationaal van de gemeente Amsterdam, waarover ook presentaties zullen worden gegeven. Andere onderwerpen zijn het MRA-evaluatierapport en de nieuwe MRA Agenda 2.0, dat op het aankomende MRA Congres van 17 april 2020 zal worden gepresenteerd. Daarnaast liggen er enkele reguliere jaarstukken voor, zoals de verantwoording over 2019, de globale begroting voor 2021 en een notitie die ingaat op het MRA werkplan en de begroting 2020 in relatie tot datgene wat in de nieuwe MRA Agenda 2.0 is opgenomen.

De Regiegroep van 3 april 2020 zal besluiten nemen over de voorliggende stukken, rekening houdend met de opvattingen die zijn binnengekomen vanuit de betrokken gemeenten en vanuit de provincies Flevoland en Noord-Holland.

2. Invest-MRA

Het proces rond Invest-MRA zit nu in de 2e fase van het 'kwartiermaken'. Eind 2019 heeft de kwartiermaker een concept-bedrijfsplan opgeleverd. Hierin staan aanleiding, doel en werkwijze van het beoogde fonds. Met dit bedrijfsplan kunnen gemeenten en provincies in de MRA en in Noord-Holland Noord een besluitvormingstraject starten, waarin zij besluiten over al dan niet aandeelhouderschap in Invest-MRA. Als voorstel is aan de gemeenten meegegeven dat de omvang van de participatie in Invest-MRA (de waarde van de aandelen) 1% van de gemeentelijke begroting is. Invest-MRA is een werktitel, het uiteindelijke fonds zal een andere naam dragen.

De gemeente Amsterdam en de provincie Noord-Holland zijn de initiatiefnemers van dit traject, in samenwerking met het MRA-bureau en het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord. Amsterdam en Noord-Holland hebben eerder een onderzoek laten doen naar de wenselijkheid en haalbaarheid van een fonds 'Invest-MRA', in het licht van de komst van het landelijke Invest-NL. Het kwartiermakerschap dat hierop volgde, wordt gefinancierd door de MRA en de drie regio's in Noord-Holland Noord.

In het Bestuurlijk Overleg van het Platform Economie van de MRA van december 2019 hebben de leden van het platform zich achter de ambitie geschaard om de besluitvorming voor de zomer van 2020 af te ronden. Dit is geen verplichting, maar wel de wens. Het zal per overheid verschillen wanneer en hoe dit precies gebeurt.

Voor de provincie Noord-Holland geldt dat de inhoudelijke urgentie en kansen van Invest-MRA worden onderschreven. Op basis van de vorderingen van de kwartiermaker zal de provinciale besluitvorming over Invest-MRA worden ingezet. Het uiteindelijke besluit zal worden genomen door PS.

3. Beleidskader Europa & internationaal van de gemeente Amsterdam

In MRA-verband wordt al enige tijd intensief samengewerkt om Europese kansen beter te benutten. Het Beleidskader Europa en Internationaal van de gemeente Amsterdam lijkt dat te ondersteunen. De provincie Noord-Holland denkt graag mee over de kansen van MRA richting Europa. Ook de provincie zal in de loop van 2020 werken aan een nieuwe Europastrategie. Wij zullen daarin de Europese kansen voor de MRA zeker meenemen.

4. Stand van zaken met betrekking tot de nieuwe MRA Agenda 2.0

Op het MRA Congres van 17 april 2020 zal de nieuwe MRA Agenda worden gelanceerd. In de periode van 25 oktober tot 27 december 2019 zijn de MRA-deelnemers uitgenodigd om hun wensen en opvattingen op de concept-agenda schriftelijk over te brengen aan de Agendacommissie.

De conceptversie van deze nieuwe MRA Agenda is op 27 november 2019 besproken in de commissie RWK en in de Statenvergadering van 16 december 2019. Besloten is om in te stemmen met de voorliggende conceptversie, maar per brief nog enkele aandachtspunten aan de MRA Agendacommissie naar voren te brengen.

De definitieve versie van de nieuwe MRA Agenda, waarin de binnengekomen opmerkingen van de MRA-overheden zijn verwerkt, is begin februari 2020 ter vaststelling rondgestuurd aan de colleges van de deelnemende MRA-overheden en zal begin maart in ons college worden besproken. Op 17 april 2020 zal de nieuwe MRA Agenda tijdens het MRA Congres worden gepresenteerd.

In principe zal de nieuwe MRA Agenda na twee jaar (dus in de zomer van 2022) worden geactualiseerd, zoals dat ook bij de vorige Agenda is gebeurd.

5. Stand van zaken met betrekking tot de MRA-evaluatie

De bestuurlijke samenwerking in de Metropoolregio Amsterdam vindt sinds januari 2017 plaats op basis van afspraken die zijn vastgelegd in het convenant *Versterking samenwerking Metropoolregio Amsterdam*. Deze afspraken zijn voor een belangrijk deel een codificatie van reeds bestaande procedures en werkprocessen, maar hebben wel gezorgd voor meer transparantie, ook met betrekking tot de financiering van de MRA-samenwerking.

Het convenant bevat (in artikel 13) de bepaling dat een evaluatie zou plaatsvinden, in beginsel na vier jaar, of desgewenst eerder. Inderdaad is door de Regiegroep besloten om niet vier jaar te wachten. In de loop van 2019 is vervolgens door een onafhankelijke evaluatiecommissie, bestaande uit de heren Staf Depla en Ralph Pans en mevrouw Hannie te Grotenhuis, gewerkt aan het evaluatierapport *Meer richting en resultaat*, dat op 12 juli 2019 werd gepubliceerd.

Het MRA-evaluatierapport beklemtoonde het grote belang van de MRA-samenwerking, maar voegde daar – juist vanwege dat die relevantie – ook aan toe dat de besturing van de MRA beter gestroomlijnd dient te worden en nadrukkelijker gericht zou moeten worden op uitvoering. Vanuit die analyse formuleerde de evaluatiecommissie de volgende aanbevelingen:

- Laat Amsterdam nadrukkelijker de leiding nemen binnen de MRA-samenwerking.
- Maak, onder procesleiding van Amsterdam, een inspirerende en koersbepalende regionale visie.
- Formuleer, op basis van die visie, uitvoeringsprogramma's met daarin vergaande resultaatsafspraken. De evaluatiecommissie denkt zelf aan uitvoeringsprogramma's ten aanzien van energietransitie, duurzame woningbouw, vitale economie en Vervoerregio.
- Stroomlijn de besturing ('governance') van de MRA. De evaluatiecommissie doet diverse aanbevelingen over de rol en taken van de Regiegroep, de Agendacommissie, de bestuurlijke platforms en de portefeuille-overleggen.
- De Vervoerregio zou naar de mening van de evaluatiecommissie op de schaal van de MRA gebracht moeten worden.
- De deelregio's zouden hun positie binnen de MRA-samenwerking moeten versterken.
- Het is eveneens van belang om de betrokkenheid van raden en Staten bij de MRA-samenwerking te vergroten. Dit is cruciaal voor het politieke draagvlak van deze regionale samenwerking op langere termijn.
- Het regionale investeringsfonds Invest-MRA verdient krachtige ondersteuning.
- Binnen de MRA moet de samenwerking met kennisinstellingen en bedrijven ('triple helix') zoals binnen de Amsterdam Economic Board, meer structurele aandacht krijgen en beter geborgd worden.

Vanuit de Regiegroep hebben de voorzitter en de beide vicevoorzitters (de burgemeesters Halsema en Weerwind en CdK Van Dijk) gefunctioneerd als opdrachtgevers van de evaluatie. De

gemeente Amsterdam heeft de lead in de uitwerking van de aanbevelingen, waarbij de aanbeveling inzake de 'triple helix' zal worden opgepakt door de gemeente Almere.

De gemeente Amsterdam is inmiddels begonnen met het traject dat moet resulteren in de door de evaluatiecommissie bepleite 'inspirerende en koersbepalende regionale visie'. Ten behoeve daarvan is de heer Ben Verwaayen aangezocht om daarbij als onafhankelijk projectleider te fungeren. Tijdens een bijeenkomst op 25 maart 2020 met de 32 burgemeesters uit de MRA, de Commissarissen van de Koning in Noord-Holland en Flevoland alsmede de voorzitter van de Vervoerregio, zal dhr. Verwaayen een aantal scenario's voor de MRA presenteren. Hierover gaat de groep met elkaar in gesprek. De Regiegroep wordt tussentijds betrokken bij de voortgang van het traject. De resultaten zullen worden gepresenteerd tijdens de MRA-bijeenkomst 'State of the Region' op 15 juni 2020.

Voor de nadere uitwerking van de aanbeveling inzake de relatie tussen de MRA en de Vervoerregio Amsterdam is de provincie Noord-Holland trekker. Dit is logisch, gelet op het gecompliceerde en politiek gevoelige totstandkomingproces van de Vervoerregio en van de MRA in de periode voor 2017, en vanwege de juridische en financiële aspecten die hierbij aan de orde zijn.

Op dit moment zijn 15 van de 32 MRA-gemeenten tevens lid van de Vervoerregio. Het Platform Mobiliteit van de MRA bestaat op dit moment uit bestuurders van de beide provincies, Amsterdam, Almere en een bestuurlijke vertegenwoordiger namens de Vervoerregio. De overige MRA-gemeenten (uit de deelregio's Haarlem-IJmond, en Gooi- en Vechtstreek) worden binnen het MRA-Platform Mobiliteit door de provincie Noord-Holland vertegenwoordigd.

Het evaluatierapport bepleit dat de Vervoerregio wordt uitgebreid en op de schaal van de gehele MRA wordt gebracht. Voor ons College zijn de volgende punten hierbij van belang. In de eerste plaats is de Vervoerregio een gemeenschappelijke regeling en de MRA een convenant. Integratie van beide betekent een wijziging van de gemeenschappelijke regeling. Dit is per definitie een gecompliceerd en langjarig proces, omdat daarvoor wetgeving nodig is. Bovendien zou uitbreiding van het werkingsgebied van de Vervoerregio ook tot ingewikkelde financiële verrekeningen kunnen leiden.

Ons College is geen voorstander van dergelijke structuurwijzigingen. Wel staat ons College ervoor open om op een pragmatische manier vanuit de inhoud een werkwijze te vinden die tegemoetkomt aan de wensen van de deelregio's Zuid-Kennemerland en Gooi- en Vechtstreek, om directer betrokken te willen zijn bij het mobiliteitsbeleid in de MRA. Daarbij wordt ook de relatie met Noord-Holland-noord in de analyse betrokken.

In de loop van dit jaar zullen de hierboven genoemde aanbevelingen van de MRA-evaluatie worden uitgewerkt. Ons College zal u hierover blijven informeren.

6. Jaarstukken MRA

In de Regiegroep van 3 april 2020 liggen enkele reguliere MRA-jaarstukken voor, conform de afspraken uit het MRA-convenant. Het betreft hier onder meer de verantwoording over 2019 en de globale begroting voor 2021. Een relevant aandachtspunt hierbij is evenwel de nieuwe MRA Agenda, waarvan de activiteiten ook invloed hebben op de lopende P&C cyclus. Om die reden wordt ook gekeken hoe de eerder vastgestelde MRA Werkplan en Begroting 2020 zich verhouden tot de nieuwe MRA Agenda. Een vertaling van deze begroting langs de uitvoeringslijnen van de nieuwe MRA Agenda is weergegeven in vergaderdocument 7-B (*zie bijlage*). Het is de bedoeling dat de Regiegroep aan de MRA-Agendacommissie opdracht geeft om te borgen dat activiteiten die in dit jaar 2020 worden uitgevoerd en gefinancierd vanuit de MRA begroting voor 2020, in lijn zijn met de nieuwe MRA Agenda.

Ten aanzien van het document 'verantwoording over 2019' kan worden opgemerkt dat de MRA in 2019 een negatief resultaat heeft geboekt van € 69.629,-. Er wordt voorgesteld aan de MRA Regiegroep om dit negatieve saldo op te vangen binnen de post 'algemene reserve' van de begroting 2020. Om dit tekort te dekken, wordt voorgesteld om de deelnemersbijdrage aan de MRA te verhogen van €1,50 naar €1,53 per inwoner. Zoals bekend betaalt de provincie Noord-Holland hetzelfde bedrag als Amsterdam. Al eerder werd voorgesteld om deze deelnemersbijdrage te verhogen, maar daarmee ging de Regiegroep toen niet akkoord, vanuit de overweging dat het stijgende inwoneraantal van de Metropoolregio als zodanig al leidt tot een telkens hoger wordende afdracht.

Ons college was op dat moment ook geen voorstander van een dergelijke verhoging en meende dat tenevallers binnen de bestaande MRA-begroting zouden moeten worden opgevangen. Wij stellen ons nog steeds op dit standpunt. Indien de Regiegroep niet akkoord gaat met deze verhoging van de contributie zal het tekort op een andere manier in de begroting 2020 opgevangen moeten worden. Op een totale begroting van €8,3 miljoen lijkt dat toch een haalbare taakstelling.

De vaststelling van de begroting voor 2021 staat gepland voor de regiegroep van 30 oktober 2020. Voorliggend concept betreft de globale begroting en is vergelijkbaar met de Kaderbrief binnen de provincie: op basis van deze globale begroting zal in oktober een uitgewerkte versie vastgesteld worden.

De deelnemersbijdrage van de provincie Noord-Holland is in het convenant 'Versterking samenwerking Metropoolregio Amsterdam' gelijkgesteld aan de bijdrage van de gemeente Amsterdam en bedraagt € 1,50 per inwoner. Zoals hierboven reeds vermeld, wordt voorgesteld om deze bijdrage vanwege te verwachten kostenstijgingen te gaan indexeren voor inflatie en daarmee te brengen op € 1,53 per inwoner. Mocht dit geld aan het einde van het boekjaar niet volledig benut zijn, dan worden de extra middelen teruggestort aan de deelnemende MRA-overheden.

Zou deze verhoging plaatsvinden, dan stijgt de deelnemersbijdrage voor Noord-Holland hiermee enigszins. Op basis van de meest recente gegevens komt de deelnemersbijdrage in dat geval uit op € 1.320.699 ($€1,53 \times 863.202$ inwoners) en komt iets boven de € 1,3 miljoen te liggen, kleine afwijkingen op basis van geactualiseerde inwoneraantallen voorbehouden. Het effect van de hogere bijdrage per inwoner zou zijn dat de provinciale bijdrage ongeveer

€25.000 zou toenemen. In de Kaderbrief 2019–2022 was (onder regel M) de deelnemersbijdrage van de provincie voor een bedrag van 1,3 miljoen euro gedekt. Het blijft nodig om onze contributiebijdrage ook langjarig te borgen.

Behalve de deelnemersbijdrage draagt de provincie ook € 1,4 miljoen bij aan PRES / economie (=regionaal budget innovatie, waarbij het Amsterdam Economic Board betrokken is). Deze bijdrage zal opgenomen worden in de uitgewerkt begroting die in oktober aan de deelnemende partijen wordt voorgelegd. De totale bijdrage aan de MRA komt daarmee op ca. € 2,7 miljoen.

7. Voorstel

Wij stellen u voor te besluiten overeenkomstig het bijgaande ontwerpbesluit.

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

dhr. A.Th.H. van Dijk, voorzitter

mw. R.M. Bergkamp, provinciesecretaris

Ontwerpbesluit

Nr. 921516–1371788

Provinciale Staten van Noord-Holland;

gelezen de voordracht van Gedeputeerde Staten van 25 februari 2020;

besluiten:

1. Kennis te nemen van de vergaderstukken voor de vergadering van de Regiegroep Metropoolregio Amsterdam van 3 april 2020.
2. Wensen en opvattingen desaangaande naar voren te brengen, die door de vertegenwoordigers van de provincie Noord-Holland ingebracht kunnen worden in de vergadering van de Regiegroep Metropoolregio Amsterdam van 3 april 2020.

Haarlem,

Provinciale Staten voornoemd,

, voorzitter

, statengriffier